

ingediend op **1641** (2022-2023) – Nr. 2
10 mei 2023 (2022-2023)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel

van Liesbeth Homans

tot wijziging
van het Reglement van het Vlaams Parlement,
wat de geldigheidverklaring van de kiesverrichtingen
en het onderzoek van de geloofsbrieven betreft

Documenten in het dossier:

1641 (2022-2023) – Nr. 1: Voorstel tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement

Enig artikel. Artikel 3 van het Reglement van het Vlaams Parlement wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 3

1. Het onderzoek over de geldigheid van de kiesverrichtingen en de verkiesbaarheid van de leden en hun opvolgers wordt voorbereid door de griffier. De griffier stelt een verslag op met de conclusies van het administratieve onderzoek en de eventuele bezwaren die werden ingediend. Dat verslag wordt uiterlijk op de derde woensdag na de dag waarop de vernieuwing van het Parlement heeft plaatsgevonden onder de verkozen verklaarde leden verspreid en wordt in voorkomend geval ook meegedeeld aan de personen die een bezwaarschrift hebben ingediend.

De processen-verbaal van de verkiezingen, de bewijsstukken en de eventuele bezwaarschriften liggen ter inzage van de verkozen verklaarde leden en de indieners van een bezwaarschrift, op de eerste werkdag na de verspreiding van het verslag, vermeld in het eerste lid.

De verkozen verklaarde leden en de indieners van een bezwaarschrift kunnen aan de griffier hun opmerkingen meedelen tot op de werkdag na de dag van inzage. De meegedeelde opmerkingen worden gebundeld in een aanvullend verslag, dat uiterlijk bij de aanvang van de installatievergadering onder de verkozen verklaarde leden verspreid wordt. Als informatie in het aanvullende verslag betrekking heeft op een ingediend bezwaar, wordt dat verslag ook bezorgd aan de personen die het bezwaar hebben ingediend.

Voor de toepassing van dit artikel wordt de opvolger die in aanmerking komt om te zetelen in plaats van het verkozen verklaarde lid dat zijn mandaat verzaakt, gelijkgesteld met het verkozen verklaarde lid.

2. De plenaire vergadering spreekt zich op basis van het verslag en, in voorkomend geval, het aanvullende verslag van de griffier, uit over de geldigheid van de kiesverrichtingen en de verkiesbaarheid van de leden en hun opvolgers, en over de geschillen die daarover gerezen zijn. Zo nodig wordt daarover bij zitten en opstaan gestemd.

3. Als de plenaire vergadering een of meer bezwaren ontvankelijk verklaart, richt ze een of meer commissies voor de geloofsbrieven op, die belast worden met het onderzoek van die bezwaren, tenzij ze op grond van het verslag van de griffier besluit dat het bezwaarschrift kennelijk ongegrond is of dat het bezwaarschrift hoe dan ook kennelijk geen invloed kan hebben op de zetelverdeling of zeteltoewijzing, of op de rangschikking van de opvolgers.

De plenaire vergadering kan een commissie voor de geloofsbrieven ook oprichten als een verkozen verklaard lid dat bij motie van orde voorstelt.

4. Een commissie voor de geloofsbrieven bestaat uit zeven vaste leden. Ze wordt samengesteld uit een verkozen verklaard lid dat via loting wordt aangewezen en de zes verkozen verklaarde leden van wie de familienaam alfabetisch volgt op de familienaam van het uitgelote lid.

In afwijking van het eerste lid worden de volgende personen uitgesloten van het lidmaatschap van een commissie voor de geloofsbrieven:

- a) de voorzitter;
- b) verkozen verklaarde leden die al deel uitmaken van een andere commissie voor de geloofsbrieven;
- c) verkozen verklaarde leden die om de oprichting van de commissie gevraagd hebben, die zelf een bezwaar hebben ingediend, of die opmerkingen bij het verslag van de griffier gemaakt hebben;

- d) verkozen verklaarde leden van wie de verkiezing of de geloofsbrieven betwist worden;
- e) de verkozen verklaarde leden uit een kieskring waarvoor de geldigheid van de kiesverrichtingen betwist wordt, als die betwisting door de commissie in kwestie onderzocht wordt.

Van de commissieleden treedt het lid met het langste lidmaatschap van het Parlement, de Vlaamse Raad en de Cultuurrad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap als voorzitter op. Bij even lang lidmaatschap heeft het oudste lid voorrang.

Artikel 21 en 22 zijn niet van toepassing op de commissies voor de geloofsbrieven.

Elke commissie wijst een of meer verslaggevers aan.

5. De commissie voor de geloofsbrieven hoort de persoon die een bezwaarschrift heeft ingediend, tenzij die van dat recht afziet. Als een bezwaarschrift door verschillende personen is ingediend, kan de commissie voor de geloofsbrieven aan de indieners verzoeken om met het oog op de hoorzitting één vertegenwoordiger aan te wijzen. Als het bezwaarschrift gericht is tegen de verkiezing van een verkozen verklaard lid of als de rangschikking van een opvolger betwist wordt, worden ook die personen gehoord.

De hoorzitting vindt plaats in openbare zitting. De betrokken personen hebben het recht op inzage in het dossier, het recht op bijstand of vertegenwoordiging door een raadsman, en het recht om uiterlijk op het ogenblik dat ze gehoord worden, geschreven bewijs- of verweerstukken in te dienen. Ze worden zo snel mogelijk op de hoogte gebracht van hun rechten.

6. De commissie voor de geloofsbrieven beraadslaagt achter gesloten deuren, als dat mogelijk is onmiddellijk aansluitend op de hoorzitting. Ze formuleert een met redenen omkleed voorstel van besluit over de aangelegenheden die haar werden toevertrouwd, en in het bijzonder over elk bezwaarschrift. Ze baseert zich louter op feitelijke en juridische gronden, en houdt in haar voorstel van besluit rekening met de gevolgen van eventuele vastgestelde onregelmatigheden voor de geldigheid van de kiesverrichtingen, de zetelverdeling of zeteltoewijzing, of de rangschikking van de opvolgers. Ze kan voorstellen om de kiesverrichtingen geldig te verklaren en de verkiesbaarheid van de verkozen leden en hun opvolgers vast te stellen, stemmen in een kieskring te hertellen of de verkiezingen van een onderzochte kieskring nietig te verklaren. De plenaire vergadering spreekt zich, zo nodig bij zitten en opstaan, uit over het voorstel van besluit van de commissie voor de geloofsbrieven.

7. De plenaire vergadering kan op voorstel van de commissie voor de geloofsbrieven bevelen om de stemmen die in een of meer stembureaus werden uitgebracht, opnieuw te tellen als er een ernstig vermoeden bestaat dat bij de registratie of de telling van de stemmen zoveel fouten zijn gemaakt, dat die een invloed kunnen hebben op de zetelverdeling, de zeteltoewijzing of de rangschikking van de opvolgers.

De griffier stelt zo spoedig mogelijk een of meer bureaus samen die belast worden met de hertelling van de stemmen. Die bureaus zijn samengesteld uit personeelsleden van de diensten van het Vlaams Parlement. De griffier wijst ook de voorzitter van die bureaus aan. De bureaus kunnen zich door een deskundige laten bijstaan. De griffier bepaalt het tijdstip waarop de hertelling plaatsvindt.

Elke kandidatenlijst van de kieskring waarvoor stemmen herteld moeten worden, kan een getuige aanwijzen die de hertelling, vermeld in het eerste lid, kan bijwonen. De naam van de getuige wordt vóór het tijdstip, vermeld in het tweede lid, aan de griffier meegedeeld aan de hand van een geschreven document dat door de lijsttrekker of door minstens drie kandidaten van de lijst ondertekend is.

De hertelling verloopt overeenkomstig artikel 104, 152, derde lid, 154, 155 en 203bis, van het Kieswetboek van 15 april 1894, en overeenkomstig artikel 20 en 21 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Het proces-verbaal van de verrichtingen wordt nog tijdens de vergadering van het telbureau opgemaakt en wordt door de leden daarvan en de getuigen ondertekend. Het wordt als bijlage opgenomen in een, in voorkomend geval tweede, aanvullende verslag van de griffier. In dat verslag wordt de tabel opgenomen met de definitieve, eventueel op basis van de hertelling gecorrigeerde uitslag van de verkiezingen in de betrokken kieskring, de zetelverdeling, de lijst van verkozen kandidaten en de rangschikking van de opvolgers. Dat verslag wordt onder de verkozen verklaarde leden verspreid en wordt in voorkomend geval meegedeeld aan de indiener van het bezwaarschrift dat de aanleiding was voor de hertelling. De voorzitter deelt het verslag onverwijld mee aan de Vlaamse Regering en aan de federale minister, bevoegd voor de organisatie van de verkiezingen.

8. De plenaire vergadering kan op voorstel van de commissie voor de geloofsbrieven de verkiezingen volledig of gedeeltelijk nietig verklaren op grond van duidelijk vastgestelde onregelmatigheden die de samenstelling van het Vlaams Parlement kunnen beïnvloeden. De voorzitter deelt die beslissing onverwijld mee aan de Vlaamse Regering en aan de federale minister, bevoegd voor de organisatie van de verkiezingen.

9. Het bevel tot hertelling van stemmen in een kieskring of de beslissing tot gedeeltelijke nietigverklaring van de verkiezingen verhindert niet dat de plenaire vergadering zich al uitspreekt over de geldigheid van de kiesverrichtingen en de geloofsbrieven van de verkozen verklaarde leden en hun opvolgers in de andere kieskringen.

10. De voorzitter roept de personen van wie de geloofsbrieven geldig werden verklaard, uit tot volksvertegenwoordiger en opvolger.

De voorzitter brengt de indieners van een bezwaar schriftelijk op de hoogte van het resultaat van het onderzoek.

11. Na een nieuwe verkiezing naar aanleiding van een nietigverklaring als vermeld in punt 8 of na tussentijdse verkiezingen verlopen het onderzoek van de geldigverklaring van de kiesverrichtingen en het onderzoek van de geloofsbrieven en de beslechting van de geschillen die daarover rijzen, op dezelfde wijze als die, vermeld in punt 1 tot en met 10.

12. Als een parlementair mandaat openvalt, verloopt het onderzoek van de geloofsbrieven door de plenaire vergadering eveneens op grond van een verslag van de griffier. Als er betwistingen zijn over het openvallen van het mandaat of over de opvolging, wordt een commissie voor de geloofsbrieven opgericht. De waarborgen, vermeld in punt 4 tot en met 6, zijn van toepassing. Volksvertegenwoordigers die betrokken partij zijn bij de genoemde betwisting, kunnen geen deel uitmaken van die commissie.”.